

2004. december 16., csütörtök

5. határozottan elítéli a fegyveres csoportok, illetve bizonyos, a MONUC katonai és polgári állományához tartozó személyek által a Kongói Demokratikus Köztársaságban igen nagy számban elkövetett szexuális erőszakot;
6. kéri a Kongói Demokratikus Köztársaság kormányát, hogy hozzon létre egy sürgősségi orvosi ellátási programot az ország keleti felében a szexuális bűncselekmények áldozatai számára;
7. felkéri a kongói kormányt, hogy a jogállam helyreállításának keretében állítsa törvény elé az erőszakos cselekmények valamennyi elkövetőjét;
8. kedvezően fogadja az Egyesült Nemzetek Szervezetének a nők szexuális bántalmazására vonatkozó állítások kivizsgálására irányuló határozatát, a vizsgálat eredményeire várva pedig kéri az ügyben érintett személyek státuszának felfüggesztését;
9. felkéri a Tanácsot, hogy minden lehetséges módon támogassa az Afrikai Uniót a Kongó területén tartózkodó – különösen a korábbi ruandai hatóságokból származó – illegális fegyveres csoportok (Interahamwe és ex-FAR) a MONUC-kal együtt és az ENSZ felhatalmazásával történő lefegyverzése megszerzésében;
10. reméli, hogy az Európai Unió tagállamainak fegyveres csapatai aktívan hozzájárulnak az Afrikai Unió és az egyesített Kongói Nemzeti Hadsereg békefenntartó erőinek megszervezéséhez;
11. nyomatékosan felkéri a Tanácsot, hogy az ARTEMIS hadművelet példájára sürgősen szervezzen meg egy újabb európai uniós missziót a Kongói Demokratikus Köztársaságba, a béke helyreállítása érdekében az ország keleti részében, különösen a Ruandával határos területen;
12. kéri a fegyverekre vonatkozó embargó tiszteletben tartását és egy, a fegyverek országon belüli és nemzetközi szállítását ellenőrző rendszer létrehozását;
13. felszólítja az ENSZ Biztonsági Tanácsát, hogy léptessen életbe büntető intézkedéseket (közlekedési korlátozásokat, banki tilalmat) azon személyek ellen, akikről bebizonyosodott a fosztogatásokban való részvétel, valamint mindazon személyek ellen, akik veszélyeztetik a békefolyamatot;
14. követeli a választási naptár tiszteletben tartását, annak érdekében, hogy a kongóiak vezetőiket szabadon és demokratikusan választhassák meg;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, az Afrikai Uniónak, a kongói és ruandai kormánynak és az ENSZ főtitkárának.

P6_TA(2004)0114

Bhopal

Az Európai Parlament állásfoglalása Bhopalról

Az Európai Parlament,

— tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,

- A. mivel 2004-ben van a bhopali tragédia 20. évfordulója, ami a történelem során valaha bekövetkezett leg súlyosabb ipari katasztrófa,
- B. mivel 1984. december 2-ának éjszakáján több mint 35 tonna mérgező gáz szivárgott ki egy, az egyesült államokbeli Union Carbide Corporation (UCC) nevű multinacionális vállalat indiai leányvállalata, a Union Carbide India Limited (UCIL) tulajdonában lévő, növényvédő szereket gyártó üzemből, amelyből legalább 24 tonna fokozottan mérgező metil-izocianát volt,

2004. december 16., csütörtök

- C. mivel az ezt követő 2–3 napon több mint 7000 ember halt meg, míg a sérültek száma ezt jóval meghaladta, és mivel az elmúlt 20 évben becslések szerint 15–30 ezer ember halt bele a gázszivárgással kapcsolatos betegségekbe; a madhya pradesh-i kormány Bhopali Gázsegély- és Helyreállítási Osztálya 2003-as éves jelentése kimutatta, hogy 2003 októberére 15 248 haláleset miatt és 554 895 sérülés vagy rokkantság esetében nyújtottak be kártérítést,
- D. mivel ma is több mint 100 000 ember szenved krónikus és gyengeséggel járó betegségekben a gázszivárgás miatt, amelyek kezelése jórészt hatástalan, amely gyakran arra kényszeríti őket, hogy társadalmi kivetettként nélkülözve és nyomorúságban éljenek, és amely miatt ma már „élő halott”-nak nevezik őket,
- E. mivel a már 1982-ben elhangzott, a bhopali üzemmel kapcsolatos jelentős biztonsági aggályokra vonatkozó figyelmeztetések ellenére a Union Carbide egyértelműen nem alkalmazta ugyanazokat a biztonsági normákat a tervezés és a működtetés során Bhopalban, mint az USA-ban, nevezetesen Bhopalban nem létezett átfogó vészhelyzeti terv vagy rendszer a helyi közösség figyelmeztetésére a szivárgásokról,
- F. mivel a Union Carbide által hátrahagyott vegyi anyagok még ma is mérgezik a vízellátást, ami rákot és születési rendellenességeket okoz,
- G. mivel 1999-ben a helyi talajvíz és kútvíz vizsgálata a baleset helyszínének közelében a várhatónál 20 000–6 milliószor magasabb higanyszinteket tárt fel; mivel rákot és agykárosodást, valamint születési rendellenességeket okozó vegyi anyagokat is találtak a vízben; és mivel a triklór-etén (a magzati fejlődést bizonyítottan károsító vegyi anyag) szintje 50-szer volt magasabb, mint az amerikai Környezetvédelmi Ügynökség biztonsági határa,
- H. mivel azóta, hogy a Dow Chemicals a Union Carbide-ot 2001-ben több mint 10 milliárd dollárért megvásárolta, az új tulajdonosok egyrészt elutasították a bhopali helyszín megtisztítását, amely így továbbra is szennyez, másrészt visszautasították az érintettek orvosi kezelésének támogatását,
- I. mivel 20 évvel később a túlélők még mindig várnak a megfelelő kártérítésre, orvosi segítségre és kezelésre, valamint az átfogó gazdasági és társadalmi újjáépítésre,
- J. mivel 1989-ben a Union Carbide és indiai fiók vállalata 470 millió dollár értékben jogi megállapodást kötött India kormányával az összes kártérítési igény fedezésére, amelyet az indiai Legfelső Bíróság jóváhagyott, és amelynek értelmében a teljes összeg haladéktalanul kifizetésre került India kormányának a Legfelső Bíróság döntése után,
- K. mivel a 470 millió dolláros összeg az ügyvédi díjak és a korrupt indiai tisztviselőknek juttatott állítólagos megvesztegetések kifizetése után a katasztrófa minden áldozata után nevetséges, 300 dolláros összegre csökkent, amely még az orvosi költségeket sem fedezte,
- L. mivel 2004 júliusában India Legfelső Bírósága utasította India kormányát, hogy szabadítson fel minden további rendezési forrást az áldozatok számára,
- M. mivel az évek során a 105 000 áldozatnak szánt összeget több mint ötször annyi elhunyt, sérült és fogyatékossgot szenvedett ember között osztották szét, mint amennyit a kárrendezés kiszámításánál a Legfelső Bíróság figyelembe vett, ami súlyos igazságtalanságokat eredményezett az áldozatok számára, és mivel még ennek a végül kiosztott kis összegnek a kifizetése is csak 1992-ben kezdődött,
- N. mivel az indiai kormány keveset tett az emberek megvédésére a további veszélyektől és sérülésektől, és még mindig nem értékelték a károkat, illetve nem készítették tervet a helyreállításra,

2004. december 16., csütörtök

- O. mivel a kárrendezés értelmében India kormánya felelősséget vállalt a bhopali lakosok orvosi ellátásáért a jövőbeli betegségek esetében,
- P. mivel az egészségügyi rendszer rossz minősége azt jelentette, hogy a legtöbb túlélőnek a kártérítésként kapott pénz nagy részét magánorvosi kezelésre kellett elköltenie,
- Q. mivel a Legfelső Bíróság 2004. májusi azon végzése ellenére, hogy tiszta ivóvizet kell biztosítani a szennyezett víz által érintett közösségeknek, Madhya Pradesh kormánya még nem hajtotta végre teljes mértékben a végzést,
- R. elismerve, hogy sem a UCC/Dow, sem az indiai/Madhya Pradesh-i kormány nem teljesítette vonatkozó kötelezettségeit, és a gázszivárgás megakadályozását, illetve következményeinek teljes körű megválasztását, valamint a környezet és a víz mérgező és veszélyes anyagok kiszivárgása révén történő folyamatos szennyezésének megakadályozását és megszüntetését érintő feladatait,
1. kifejezi legmélyebb együttérzését az elhunytak hozzátartozói, illetve azok felé, akik továbbra is a gázszivárgás hatásainak vannak kitéve, valamint felhív az áldozatok megfelelőbb kártalanítására, illetve kezelésére;
 2. elítéli, hogy a lakosok továbbra sem jutnak hozzá napi vízszükségletükhöz, míg a jogászok arról vitáznak, hogy kit terhel a felelősség a katasztrófában érintettek kapcsán;
 3. felhívja India és Madhya Pradesh kormányát, hogy
 - a) biztosítsa a bhopali terület szennyeződéstől való hatékony és azonnali megtisztítását;
 - b) biztosítsa, hogy rendszeresen megfelelő mennyiségű ivóvíz álljon az érintett közösségek rendelkezésére házi használatra a Legfelső Bíróság által kiadott végzéssel összhangban, és minden túlélőnek biztosítson megfelelő és elérhető egészségügyi ellátást,
 - c) értékelje újra az áldozatok kártalanítását az 1989-es rendezés fényében, és pótoljon minden hiányosságot a Legfelső Bíróság 1991-es végzésével összhangban;
 4. mély sajnálattal tölti el, hogy a Union Carbide és az indiai kormány közötti 1989-es rendezés nem járt pozitív hatással a gázszivárgás által érintettek számára, illetve egyáltalán nem fordítottak figyelmet ennek környezeti hatásaira;
 5. hangsúlyozza, hogy eddig sikertelenek voltak a túlélők azon átfogó erőfeszítései, hogy megfelelő igazságszolgáltatásban részesüljenek az egyesült államokbeli és az indiai bíróságok előtt;
 6. a jelenlegi bhopali helyzet független vizsgálatára szólít fel, lehetőleg az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának égisze alatt, külön előadók bevonásával egy indiai látogatásba, hogy megvizsgálják a UCIL/UCC tevékenységeinek, valamint a bhopali katasztrófának a talajvíz és környezetszennyezés kapcsán, és végeredményben az érintett közösségek emberi jogaira kifejtett hatásait;
 7. támogatja az Egészségügyi Világszervezet 2001 decemberében a vegyi biztonságról szóló nemzetközi program keretében indított kezdeményezését, amelynek célja, hogy nemzeti és globális szinten egyaránt javítsa a baleseti készséget egy korai előrejelző rendszer, illetve a tagállamokban egy kapacitásépítési program kifejlesztése révén;
 8. aláhúzza, hogy a katasztrófa főként a rossz munkakörülményekre, a megfelelő biztonsági rendszer hiányára és a bhopali gyárban működő teljesen hibás kockázateértékelésre vezethető vissza, amely tényezők jól ismertek voltak a gyár vezetése és az indiai hatóságok előtt;
 9. úgy véli, hogy a munkahelyi egészségügy és biztonság biztosításának a fejlődő országokban beruházó valamennyi vállalat számára előfeltételnek kell lennie annak érdekében, hogy a jövőben elkerülhetők legyenek az ilyen katasztrófák;

2004. december 16., csütörtök

10. felszólítja a Bizottságot, hogy tanulmányozza, hogy az Európai Unió milyen módon tudna segíteni a telep teljes és végleges megtisztításában, és ennek megtörténtéig az ivóvíz biztosításában;
 11. üdvözli a Bizottság jogalkotási javaslatait (COM(2003)0644), miszerint további információk álljanak rendelkezésre a jelenleg használatban lévő mintegy 30 000 vegyi anyagról;
 12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácshoz, a Bizottsághoz, az ENSZ Emberi Jogi Bizottságához, India és Madhya Pradesh kormányaihoz és a Dow Chemical Company vállalathoz.
-